

پروژه ارتقای امنیت سرمایه گذاری و منع غافلگیر کردن فعالان اقتصادی با تغییر ناگهانی مقررات

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی
۲۸ مرداد ۱۴۰۳

پیشنهاد‌های همکاری هیات مقررات زدایی - شورای گفتگو

۱. نهضت مقررات زدایی (کشف و حذف مقررات مانع سرمایه گذاری)
۲. ستاد پیگیری موانع سرمایه گذاری و تولید
۳. کمک به اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ (منع تغییرات ناگهانی مقررات)
۴. تعیین جایگاه ایران در رتبه بندی جدید بانک جهانی (BR)
۵. حذف خصولتی از رقابت با بخش خصوصی (اجرای مواد ۶ و ۸ قانون اصل ۴۴)

هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار
 ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
 وزیر اقتصاد، دادستان کل کشور، رئیس سازمان بازرسی، رئیس دیوان محاسبات
 روسای ۳ اتاق و معاونت حقوقی ...
 تکلیف قانونی:

تصویب شرایط صدور مجوزها و نظارت بر آن
 پیشنهاد اصلاح قوانین تهیه و به مراجع مربوطه

... مصوبات هیأت مذکور برای کلیه مراجع صدور مجوزهای
 کسب و کار و کلیه دستگاهها و نهادها که در صدور مجوزهای
 کسب و کار نقش دارند لازم الاجراء می باشد، (تبصره ۳ ماده ۷ ق
 اصل ۴۴)

... و مستنکف از اجرای آن به مجازات درجه ۶ موضوع ماده ۱۹
 قانون مجازات اسلامی محکوم می شود. (ماده ۱۳ قانون تامین مالی ۱۴۰۳)

ایجاد امنیت در کسب و کارها
با پیش بینی پذیری رفتار حکومت و منع مقررات غافلگیرکننده

اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود محیط کسب و کار:

۱. هر تغییر در مقررات باید مدتی قبل از اجرا اعلام شود (ماده ۲۴)
۲. مقررات گذاران باید محدود شوند و هر مقرر، ۱۵ روز قبل از اجرا باید در پایگاه مقررات اقتصادی به اطلاع عموم برسد (ماده ۳۰)

www.2430.ir

چارچوب حقوقی وضع مقررات جدید

■ مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مبنی بر لزوم دریافت نظرات اتاق‌ها و تشکل‌های ذی‌ربط هنگام تدوین یا اصلاح مقررات، بخش‌نامه‌ها و رویه‌های اجرایی توسط دستگاه‌های اجرایی؛

■ ماده ۲۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و آیین‌نامه اجرایی آن مبنی بر اطلاع‌رسانی عمومی تغییر در سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اقتصادی در زمان مقتضی قبل از اجرا توسط دولت و دستگاه‌های اجرایی به منظور شفاف‌سازی سیاست‌های اقتصادی و ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری؛

■ ماده ۳۰ الحاقی به قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و آیین‌نامه اجرایی آن مبنی بر مکلف بودن دستگاه‌های اجرائی به اطلاع‌رسانی عمومی هرگونه مقررہ جدید از طریق پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار؛

■ ماده ۵ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مبنی بر مکلف بودن مؤسسات عمومی به انتشار و اعلان عمومی اطلاعاتی که متضمن حق و تکلیف برای مردم است در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض؛

■ ماده ۱۱ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مبنی بر عدم امکان طبقه‌بندی مصوبه و تصمیمی که موجد حق یا تکلیف عمومی است به عنوان اسرار دولتی؛

■ ماده ۳ قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مبنی بر لزوم اطلاع‌رسانی عمومی کلیه قوانین و مقررات اعم از تصویب نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و رویه‌ها؛

■ ماده ۱۲۰ قانون دیوان عدالت اداری مبنی بر لزوم انتشار مصوبات، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های صادر شده دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱۲ قانون مزبور در پایگاه الکترونیکی دیوان ظرف یک ماه پس از وضع یا صدور مقررہ؛

■ دستورالعمل نحوه تدوین پیش‌نویس مقررات مرتبط با محیط کسب و کار.

حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات خلق الساعه

حق آگاهی و دسترسی به قوانین و مقررات

حق آگاهی از قوانین و مقررات معتبر از نامعتبر

حق ارائه پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار

حق استعلام و تقاضای رفع ابهام از مقررات

حق مشارکت در تدوین قوانین و مقررات

حق آگاهی از پیش نویس مقررات قبل از تصویب

حق لازم الاجرا ندانستن مقررات بارگذاری نشده در پایگاه قوانین و مقررات محیط کسب و کار

حق محفوظ ماندن حقوق مکتسبه شهروندان در برابر مقررات جدید

حق داشتن مهلت مقتضی جهت رعایت مقرره بعد از انتشار

2430.ir

ثبات و امنیت حق فعالان اقتصادی است

تغییرات مکرر قوانین و مقررات، اشکال دارد. این‌ها را باید علاج کرد.

بیانات رهبر انقلاب با کارآفرینان؛ ۱۴۰۱/۱/۱۰

یکشنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۳ ۱۶:۱۹:۲۷

🔗 پایگاه های مرتبط

- پایگاه قوانین و مقررات کسب و کار(ماده ۳۰)
- درگاه ملی مجوزها
- بانک اطلاعات کسب و کارها
- آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون بهبود محیط کسب و کار
- آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۰ قانون بهبود محیط کسب و کار

تغییرات ناگهانی مقررات را گزارش دهید

براساس مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، ادارات حق ندارند با تغییر ناگهانی مقررات و رویه‌های اداری فعالان اقتصادی را غافلگیر کنند. اگر تغییری ناگهانی در مقررات مشاهده کردید که به کسب و کار شما ضرر می‌زند، لطفا موضوع را از طریق تکمیل فرم زیر به ما اطلاع دهید تا مانع قانون‌شکنی شویم و امنیت و آرامش را به اقتصاد ایران بازگردانیم.

مرکز ملی پایش و بهبود محیط کسب و کار

۱- دقیقاً کدام بخشنامه یا رویه تغییر کرده‌است؟ چگونه متوجه این تغییر شده‌اید؟

تا 50 کلمه

۲- این تغییر چه ضرری به کسب و کار شما می‌زند؟

تا 100 کلمه

۳- در صورت تمایل شماره تلفن خود را برای پیگیری‌های بعدی اعلام کنید.

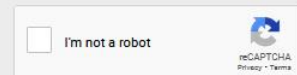
۴- اگر مستندات دارید آن را بارگذاری کنید؛

انتخاب فایل

حداکثر ۳ فایل می‌توانید ارسال کنید

تلفن همراه

ثبت گزارش

📢 اخبار حذف مقررات ناگهانی

وزیر اقتصاد به سرپرست ریاست جمهوری: لزوم رعایت مواد ۲۴ و ۳۰ توسط دستگاه‌های اجرایی

۱۴۰۳/۰۴/۱۶

وزارت اقتصاد به وزارت صمت: لزوم رعایت ضوابط قانونی در تغییر مقررات

۱۴۰۳/۰۴/۱۳

اعتراض اتاق تهران به تغییرات ناگهانی مقررات تجاری توسط وزارت صمت

۱۴۰۳/۰۳/۰۹

جدید رئیس جمهور شهید در رفع مشکل بخشنامه‌های خلق الساعه

۱۴۰۳/۰۳/۰۸

ماده ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار:

همه دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند پیش نویس بخشنامه‌های خود را یک هفته قبل از صدور، درسایت خود و پایگاه مقررات کسب و کار به اطلاع عموم برسانند. مقررات تنها در صورت ثبت در این پایگاه نافذ است.

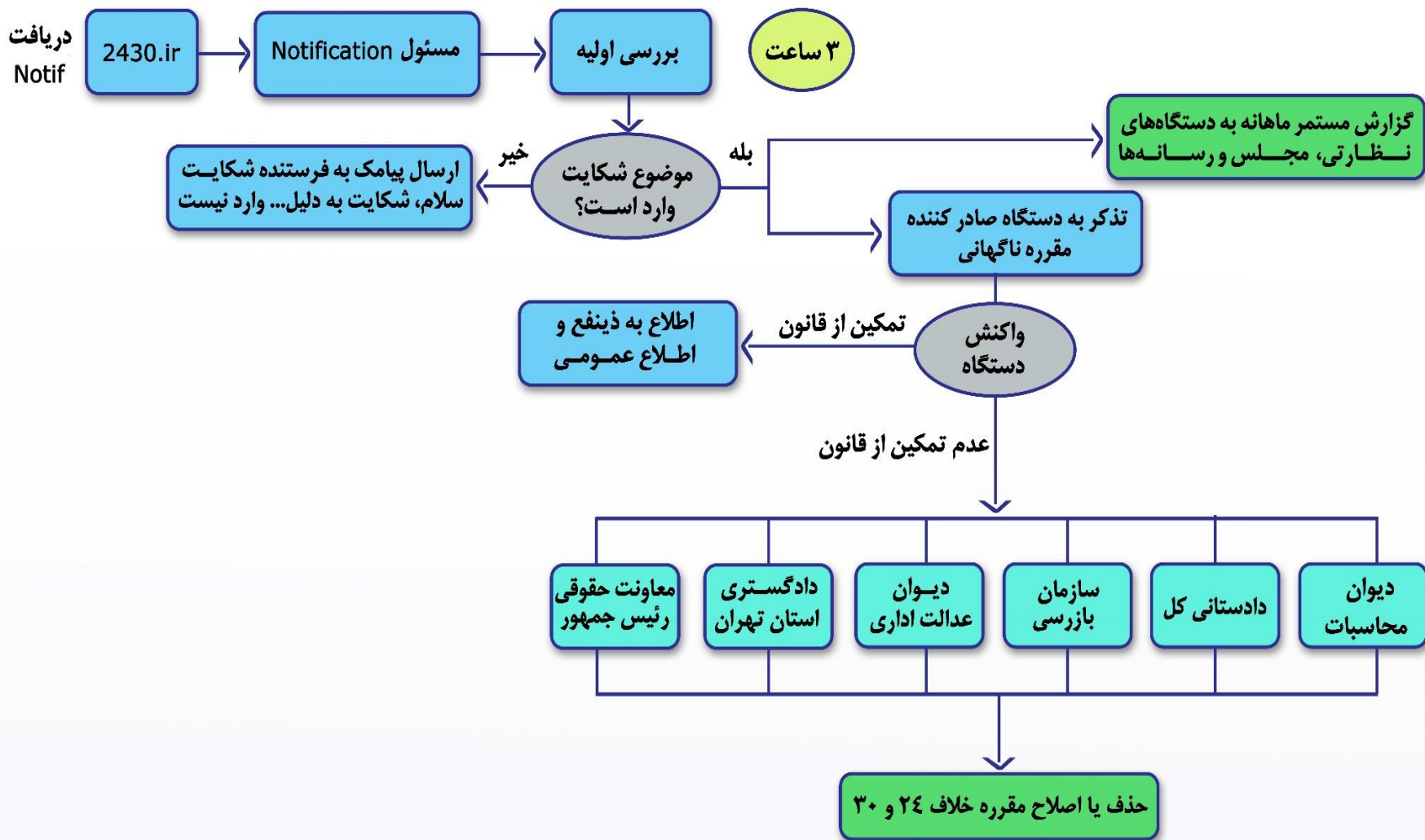
ماده ۲۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار:

دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند هرگونه تغییر در سیاست‌ها و مقررات را در مدت معینی قبل از اجرا، اطلاع رسانی کنند. مثلا درصورت تغییر مقررات احداث بنا، اجرای مقررات جدید باید از ۶ ماه بعد از اعلام، اجرایی شود.

رهبر معظم انقلاب
ریاست جمهوری
معاونت حقوقی ریاست جمهوری
وزارت امور اقتصادی و دارایی

فرایند رسیدگی به شکایتهای فعالان اقتصادی از تغییر ناگهانی مقررات

شکایتهای ثبت شده در سامانه 2430.ir طی یکماه منتهی به ۱۴۰۳.۰۵.۲۸

ردیف	دستگاه	موضوع تخلف	تعداد کل شکایتهای مرتبط	شکایتهای مرتبط
۱	وزارت صمت	تغییرات بزرگ متعدد رویه ثبت سفارش واردات کالا در سامانه جامع تجارت در قالب آگهی و اطلاعیه	۲۴	۲۲
		تغییر تعرفه‌های واردات گوشی‌های تلفن همراه	۱۵۲	۱۵۲
۲	بانک‌ها	بخشنامه‌های ناگهانی در خصوص نحوه اعطاء تسهیلات بانکی	۳	۳
۳	وزارت بهداشت	مقرر شده در خصوص تعرفه کلینیک‌های ترک اعتیاد	۳	۱
۴	بیمه مرکزی	تغییر آیین‌نامه بیمه مرکزی در خصوص جذب نمایندگی بیمه	۱	۱
۵	اتاق بازرگانی ایران	تغییر شرایط نحوه صدور یا تمدید کارت بازرگانی (الزام به شرکت در آزمون برای رشته‌های مرتبط)	۱	۱
۶	وزارت آموزش و پرورش	درخواست بیمه ۳۰ روزه بدون توجه به ساعات کاری تحمیل مبلغ بابت تایید استحکام بنا	۸	۰
۷	شهرداری	درخواست مجوز فروش ساندویچ سیار شهردای	۲	۰
		عدم اجازه صدور پایانکار ساختمان پارکینگ	۱	۰
		دریافت رشوه برای هر کیلو ضایعات	۵	۰
۸	وزارت جهاد کشاورزی	طرح کشت گیاهان دارویی	۳	۰
۹	استاندارد	دلیل حذف مجوز شرکت‌های آموزشی همکار	۳	۰
		روش اجرایی انتخاب کارشناس رسمی استاندارد	۳	۰
۱۰	وزارت نیرو	قطعی برق مکرر واحدهای داخل شهرک‌های صنعتی	۱	۱
۱۱	مجموع		۲۱۰	۱۸۰

۸۶٪ مرتبط

لازمه اثربخشی اجرای مواد ۲۴ و ۳۰

۱. مطالبه‌گری اتاق‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی
۲. هماهنگی معاونت حقوقی ر ج و وزارت اقتصاد
۳. پایش و اخطار به خاطیان + معرفی بی به دستگاه‌های نظارتی
۴. دغدغه‌مندی و همکاری نهادهای نظارتی
۵. اطلاع رسانی، فرهنگ‌سازی و معرفی دستگاه‌های متخلف

گام بعدی...:

اصلاح فهرست ماده ۲۴

وزارت امور اقتصادی و دارایی - معاونت حقوقی رئیس جمهور
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت حقوقی رئیس جمهور (با همکاری شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ با اصلاحات بعدی آن، آیین‌نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

پیوست: جدول موضوع تبصره ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

ردیف	سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اجرایی راجع به	زمان انتشار قبل از اجرا
۱	صادرات و واردات (اعم از انواع تعرفه‌ها و محدودیت‌های تجاری)	۱ ماه
۲	امور گمرکی	۱ ماه
۳	نرخ آب و برق بنگاه‌های اقتصادی	۱ ماه
۴	اعمال محدودیت در ارائه برق و گاز به واحدهای تولیدی	۱ ماه
۵	معاملات بخش عمومی اعم از مناقصه و مزایده	۱ ماه
۶	ضوابط محیط زیستی و بهداشتی واحدهای تولیدی و شهرک‌های صنعتی	۳ ماه
۷	استانداردهای اجباری سازمان ملی استاندارد	۳ ماه
۸	مالیات	۳ ماه
۹	بیمه تأمین اجتماعی	۳ ماه
۱۰	صدور پروانه احداث بنا و پایان کار در داخل، محدوده و خارج حریم شهرها و روستاها	۶ ماه

حذف مرحله دشوار و اضافه از فرایند صدور مجوزهای صنعتی، کشاورزی، گلخانه، گردشگری و... در خارج از حریم شهر و روستا

هر متقاضی سرمایه گذاری در زمین زیر ۵هکتار که پاسخ همه استعلامهای لازم را گرفته باشد، با اخذ تاییدیه کارگروه زیربنایی استان، نیازی به اخذ تاییدیه شورای برنامه ریزی استان را نخواهد داشت

زمان اعتبار و شرایط تمدید:

این توافق نامه در ۵ ماهه تنظیم و پس از امضا دستگاههای ذیربط تا پایان سال ۱۴۰۴ به صورت آزمایشی اجرا می‌گردد و پس از ارزیابی نتایج حاصله، در رابطه با تمدید یا دائمی شدن آن توسط دستگاههای اجرایی ذیربط تصمیم گیری خواهد شد.

محمد علی لنگرکوتی	احمد وحیدی	مهراد باقریانی	سید احسان خاندوزی
وزیر	وزیر	وزیر راه و شهرسازی و رئیس شورای عالی شهرسازی و معماری کشور	وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس هیات مدیران راه‌آهن
محمد رضا افشارلوئی	مهدی جمال‌نژاد	شهر و دهستان	سید علی وهابی
رئیس سازمان امور اراضی کشور	معاون عمرانی	معاون شهرسازی و معماری	سیاست‌گذاری تخصصی
وحید فروغی	محمد سراف	مدیر کل نظارت بر طرح‌های توسعه و عمران	سید امیر ساج
			رئیس مرکز بهبود محیط کسب و کار و جذب هیات مدیران راه‌آهن

اهداف توافق‌نامه:

تسهیل و تسریع صدور مجوزهای کسب و کار و پروژه‌های سرمایه‌گذاری در استان‌ها

روش اجرایی:

طرفین توافق‌نامه متعهد می‌شوند؛ به واحدهای استانی خود تکلیف نمایند که در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موضوع قانون و مقررات صدرالذکر در چارچوب این توافق‌نامه به شرح زیر عمل شود:

ماده (۱): بر اساس این توافق‌نامه، بخشی از اختیارات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان در خصوص موافقت با صدور مجوز پروژه‌های سرمایه‌گذاری به کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری و آمایش سرزمین و محیط زیست تفویض می‌شود.

شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موظف است؛ در اولین جلسه خود پس از ابلاغ این توافق‌نامه، سند تفویض اختیارات یادشده به کارگروه مذکور را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده (۲): پروژه‌های سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی قابل تفویض از شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری و آمایش سرزمین و محیط زیست در سطح استان‌ها، اعم از پروژه‌های وابسته به کشاورزی شامل گلخانه، پرورش دام، طیور و آبزیان با هر مقیاس که مشمول مطالعات ارزیابی زیست‌محیطی (رده (۷) پامدهای تولیدی و سنتی) نباشند.

۲- سایر پروژه‌ها با حداکثر پنج هکتار که مشمول مطالعات ارزیابی زیست‌محیطی (رده (۷) واحدهای تولیدی و سنتی و رده (۵) واحدهای خدماتی) نباشند.

تبصره: مفاد این ماده، نافی اختیارات قانونی کمیسیون‌های واگذاری اراضی و تبصره (۱) ماده (۱) قانون حفظ کاربری اراضی نمی‌باشد.

ماده (۳): دبیرخانه کارگروه مذکور موظف است؛ بر اساس موارد تفویض شده در ماده (۲)، برنده مصدق مرتباً را در مدت زمان حداکثر یکماه تعیین تکلیف نموده و سایر موارد را طرف مدت یک ماه جهت تصمیم‌گیری در جلسه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به دبیرخانه شورای مذکور (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان) ارسال نماید.

ماده (۴): مصوبه کارگروه مذکور در موارد تفویض شده، به منزله مصوبه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان خواهد بود. دبیرخانه کارگروه مذکور موظف است؛ به طور مستمر گزارش عملکرد خود را در راستای اختیارات تفویض شده در جلسات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ارائه نماید.

ماده (۵): دبیرخانه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان نیز مصدق خارج از موارد ماده (۲) را حداکثر در بازه‌های زمانی یکماهه در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مطرح و تعیین تکلیف نماید.

تاریخ: ۱۴۰۲/۵/۲۲

توافق‌نامه

«تفویض بخشی از اختیارات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان»

مقدمه

با عنایت به اهداف دولت مردمی سیزدهم و در راستای آرمان‌های رئیس‌جمهور شهید مینی بر خدمت‌رسانی هر چه بهتر و سریعتر به مردم، تسهیل فرایند صدور مجوز پروژه‌های سرمایه‌گذاری استان‌ها در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کارگروه‌های ذیل آن در دستور کار قرار گرفت، طی بررسی به عمل آمده مشخص شد به دلیل طولانی و بعضاً تکراری بودن مراحل فرایند مذکور، صدور مجوز شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان برای متقاضیان با دشواری‌ها و تاخیرهای زیادی همراه است که این مجوز را به کارگروه توسعه کسب و کار در استانها تبدیل نموده است. لذا با هدف رفع موانع موجود و تسهیل فرایند مذکور، تعدادی از دستگاههای اجرایی متناظر شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان در سطح ملی، توافق‌نامه‌ای را به شرح زیر منعقد نمودند:

قوانین و مقررات بالادستی:

- تبصره (۱) بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ مجلس شورای اسلامی
- بیانیه شماره ۱۸-۲۹۰۸/ت/۵۳۲۸-مصوب ۱۳۸۸/۳/۲۸ هیات وزیران
- ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های اصل (۴۴) قانون اساسی (اصلاحی ۱۳۹۹/۱۱/۱۵)
- ماده (۷) مکرر قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی (قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴)

طرفین توافق‌نامه:

وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، راه و شهرسازی، کشور و جهاد کشاورزی

موضوع توافق‌نامه:

تفویض بخشی از اختیارات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری و آمایش سرزمین و محیط زیست